

FREDRIKSTAD KOMMUNE

FRED
RIK 5
STAD 4 0
ÅR

12. Juni 2017

Levende lokalsamfunn - om Lokalutvalg i Fredrikstad

Innlegg på konferanse om Fornyelse av Lokaldemokratiet 12. juni 2017

Agenda

1. Historie & bakgrunn for lokalsamfunnsmodellen
2. På vei mot en lokalutvalgsmodell – et lokalsamfunnsprosjekt
3. Modeller for nærdemokratiske ordninger
4. Hensikten med og evaluering av lokalutvalgsmodellen
5. Foreningsbasert lokalutvalgsmodell eller frivillig organisasjon?
 - a) Organisering
 - b) Lokalforum
 - c) Brønnøysundregistrene
6. Noen samfunnsbetraktninger
 - a) Samspill mellom frivillig organisering og demokrati
 - b) Endringer i det frivillige organisasjonsliv
 - c) Modellvalg
7. Eks. fra Fredrikstad og Deltakende budsjett

Lokalutvalg

Begrep:

«Med nærdemokratiske institusjoner meiner vi demokratiske institusjonar under kommunenivået som er nært knytte til kommunen (men utan at dei av den grunn nødvendigvis inngår som eit formalisert nivå i den kommunale organisasjonen)»

(Nyseth og Aarsæther 2002:18)

Historie & bakgrunn

- 1992 - Rio de Janeiro – FN`s konferanse for miljø og utvikling .
- 1994 - Kommunereform: 5 kommuner = 1 kommune
- 1994 -1999 Opprettelse av 5 kommunedeler med kommunedelsutvalg = de gamle kommunegrensene.
- 1998 - Fredrikstaderklæringen - Invitasjon til alle landets kommuner, fylkeskommuner, næringsliv og organisasjoner om å ta i bruk de virkemidler de selv rår over for å komme over i en bærekraftig utvikling.
- 1999 – 2000 Kommunedelsutvalgene forsvinner og erstattes med 3 politiske utvalg innenfor tjenesteområdene sosiale tjenester, omsorg og oppvekst.
- 2000 - 2001 10 lokalsamfunnsutvalg opprettes i 10 av kommunens 22 grunnskolekretser.
- 2002 - 2003 Nye 13 lokalsamfunnsutvalg ser dagens lys. Lokalsamfunnsutvalg er opprettet i alle grunnskolekretser.
- 2014 - Kråker sin tre lokalsamfunnsutvalg blir ett. Fredrikstad har 21 lokalsamfunnsutvalg.

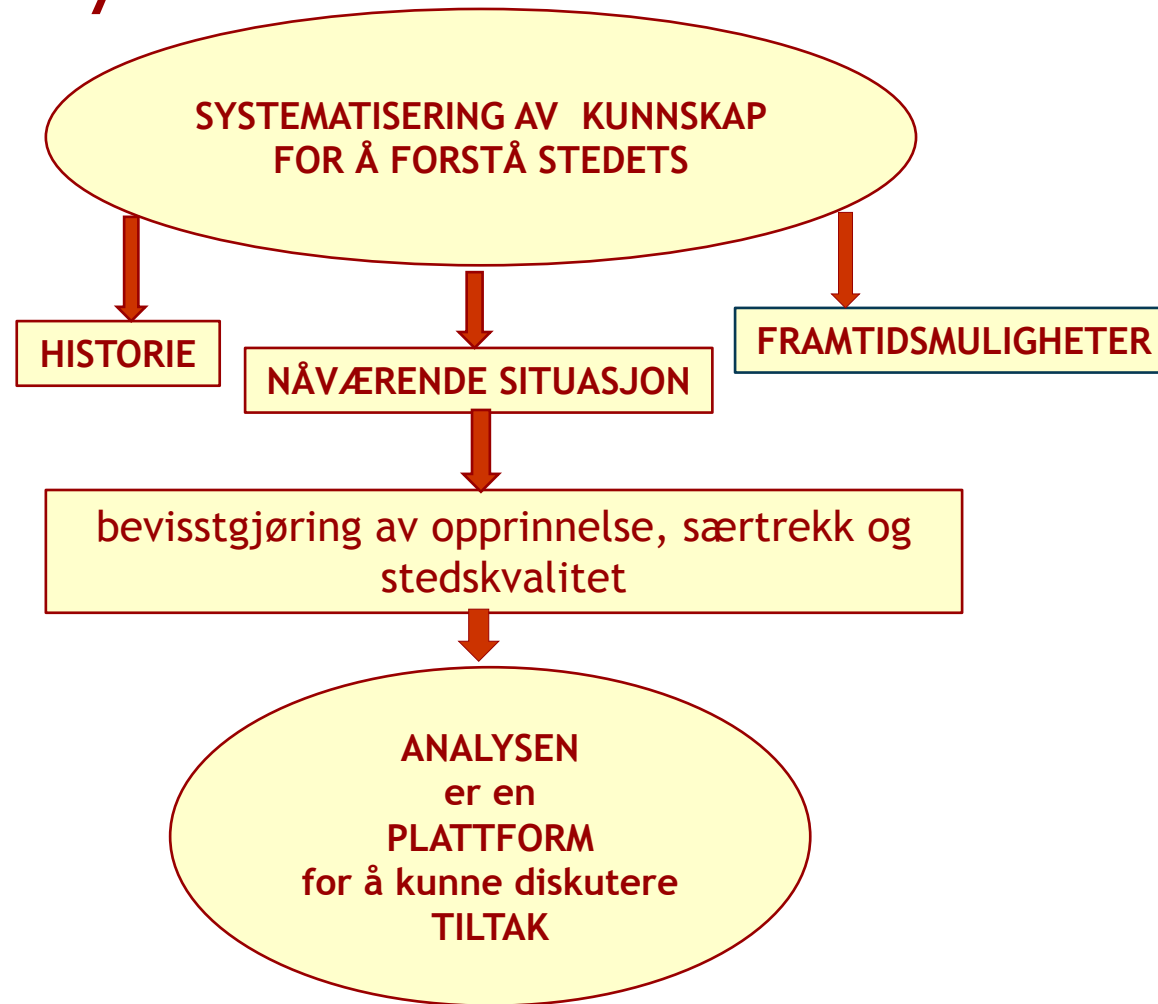

På vei mot en Lokalutvalgsmodell

- ❑ Gjennom intensiver stimulere til utvikling og skape flere møteplasser i lokalsamfunnet
- ❑ Reformere tankemåte og kultur i kommunen, der lokale myndigheter må ta ansvar for å engasjere innbyggerne og sikre aktiv deltakelse, medansvar og medbestemmelse
- ❑ Utvikle tverrsektoriell struktur og arbeidsmåte

Stedsanalyser

Modeller for nærdemokratiske ordninger

Sivilsamfunn	Nærdemokratiorgan (strukturert relasjon med kommunen)	
1. Frivillige organisasjoner med et bestemt geografisk nedslagsfelt	2. Foreningsbasert lokalutvalgsmodell (Arena for sivilsamfunnet innenfor bestemte geografiske områder)	3. Organ med delegert beslutningskompetanse og tjenesteansvar (et ytre ledd av kommunen)
Velforeninger, beboerforeninger	Grendeutvalg, lokalsamfunnsutvalg, utviklingslag	Bydeler
<u>Funksjon:</u> * Fri og uavhengig * Innbyggeraktivitet * Ivareta interesser * Fellesskap, identitet * Varierende relasjon til kommunen	<u>Funksjon:</u> * Informasjon * Initiativ * Diskusjonsforum * Link mellom folkelig engasjement og representative organer * Fellesskap, identitet	<u>Funksjon:</u> * Delegert ansvar for budsjett eller tjenester * Beslutningskompetanse

Hensikten med lokalutvalgsmodellen

1. Å styrke det interne samarbeidet i kommunen og utad mot lokalsamfunnene.
2. Å fremme frivillighet og samarbeid innad i lokalsamfunnene og med ulike lag og foreninger
3. Å sette i gang ulike tiltak i lokalsamfunnene.
4. Å ha fokus på sosiokulturelle utfordringer, og mobilisere til felles dugnad om en mer bærekraftig samfunnsutvikling.
5. Å bidra til en demokratiserings- og samfunnsutviklingsprosess, der lokalutvalgene selv skulle organisere opp møter med politikerne og være aktive i utvikling av eget lokalsamfunn.

Evaluering av lokalutvalgsmodellen

Hva er oppnådd:

- Ansett som rimelig grad vellykket, men stor forskjell på de ulike etatene og virksomhetenes kommunikasjon med lokalutvalgene.
- Prosjektet evnet i stor grad å fremme frivillighet og deltakelse i lokalsamfunnene.
- Lokalforumet - en viktig arena for kommunikasjon og utveksling av ideer for deltakerne.
- Prosjektet har bidratt til utvikling av fysiske og tekniske tiltak, og sosiale og trygghetsskapende tiltak i lokalsamfunnene.
- Viktige som høringsinstans, og som bindeledd mellom lokalbefolkningen og de kommunale myndighetene

Evaluering av lokalutvalgsmodellen

Utfordringer:

- Samarbeidet mellom de ulike lag og foreningene og lokalutvalget kunne vært bedre.
- Tiltaksdelen i stedsanalysene burde vært fulgt opp bedre politisk.
- Ambisjonsnivået i forhold til bærekraftig utvikling syns å ha vært for høye i prosjektet. Kunne brukt mer midler i prosjektet på kurs og kompetanseheving.

Det fremgikk av undersøkelsen:

- At Lokalutvalgene ønsket mer makt og reell myndighet.
- At informasjonen som ble gitt var mangelfull om tydeliggjøring av mandat og målsetting for lokalsamfunnsordningen og at det etter to år fortsatt manglet kunnskap hos innbyggerne om kommunens organisering og virkemåte.

Foreningsbasert lokalutvalgsmodell eller - frivillig organisasjon?

- a) Organisering
- b) Lokalforum
- c) Brønnøysundregistrene

Lokalforum

F o r u m s m ø t e

NOEN SAMFUNNSBETRAKTNINGER

- a) Samspill mellom frivillig organisering og demokrati
- b) Endringer i det frivillige organisasjonsliv
- c) Modellvalg

NOEN EKSEMPLER FRA FREDRIKSTAD & Deltakende budsjett

<https://www.regjeringen.no/no/tema/kommuner-og-regioner/kommunereform/Verktoy/lokaldemokrativeilederen/del-a/nardemokrati-i-fredrikstad/id2424160/>

Nærdemokrati i Fredrikstad
Artikkel | Sist oppdatert: 30.06.2015

Fredrikstad - Norges mest attraktive by 2017

**FREDRIKSTAD
KOMMUNE**